

Hammarby-sarjan kolmas dekkari

CARIN GERHARDSSEN

UNI- LAULU

*Yksinkertaisesti uskomattoman
hyvä dekkari.*

– Anders Wennberg, GD

UNILAULU

CARIN GERHARDSSEN:

Musta jää (2018, suom. 2019)

Piparkakkutalo (2008, suom. 2020)

Tuhkimotytöt (2009, suom. 2021)

Unilaulu (2010, suom. 2022)

CARIN GERHARDSEN

UNI-
LAULU

Ruotsin kielestä suomentanut Maija Ylönen

minerva
MINERVA KUSTANNUS
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuperäisteos:

Vyssan lull

© Carin Gerhardsen, 2010

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Suomenkielinen laitos:

© Minerva Kustannus, 2022

www.minervakustannus.fi

Minerva Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Suomennos: Maija Ylönen

Erik Johan Stagneliuksen runo s. 5, suom. Peter Mickwitz ja Miia Toivio

Mistä on pienet pojat tehty -runo s. 11, suom. Kirsi Kunnas

Kannen kuva: Shutterstock ja Fahrul Azmi, Unplash

Graafinen ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-446-1

Painettu EU:ssa, ScandBook, 2022

*Armotta toden tylyt siteet minua puristavat,
pelkät okaat kerään talteen jälkisadosta
ilon pelloilta, ja korttitalon lailla romahtavat
kaikki maallisen ilon toiveet, unelmat onnesta.*

*Yksin, tukenani vain kärsivällisyyden sauva
minä villissä, yöntäyteisessä autiomaassa
haparoin, askeleissani raskaan ketjun kolina
jonka lenkit vain kuolema voi rikkiriuhaista.*

*Kuitenkin taivaasta kantautuu ääni lohdun,
ruususeppelöity enkeli taivaan linnakkeen.*

*Kultaisin siivin hän lennähtää maahan
ja minua lempeästi liljanvarrellaan hyväilee.*

*Heti putoavan kuulen vangin kupariketjun
ja siiven nousevan, ja hopeäänen soivan.*

ERIK JOHAN STAGNELIUS
suom. Peter Mickwitz ja Miia Toivio

Maaliskuu 2008, lauantain ja sunnuntain välinen yö

Hetken ajan kuulosti kuin lintu olisi raakkunut, sitten tuli hiljaista. Ruumis valahti raskaaksi miehen sylissä, ja hän näki kylpyhuoneen peilistä naisen pään retkahtavan hänen rintaansa vasten. Luonnotoman takakenossa, silmät kiinni ja suu ammollaan nainen näytti kuin olisi nukahtanut bussiin. Aivan kuin epämukava asento voisi hetkenä minä hyvänsä herättää naisen, ja hän nukahtaisi taas, säpsähtäisi hereille, nukahtaisi, heräisi... Mutta ei, ammottava viilto kaulalla ja siitä aina vain hitaammin sykähtelevä veri kertoivat muuta. Nainen ei heräisi enää koskaan.

Mies pyyhki metsästysveitsensä terän naisen farkkuihin ja laski veitsen pesualtaaseen. Vaivatta hän nosti naisen syliinsä oikea käsi-varsi naisen polvitaiteiden ja vasen hartioden ja niskan alla. Hän kantoi hennon ruumiin kylpyhuoneen kynnyksen yli makuuhuoneeseen, missä hän varovasti laski sen parisänkyyn kahden nukkuvan lapsen viereen. Äänettömin mutta määrätietoisin askelin mies palasi kylpyhuoneeseen noutamaan aseensa. Tyttö, joka makasi äitinsä ja itseään hieman vanhemman veljensä välissä, reagoi liikehdintään sängyllä, inahti ja alkoi hamuilla peukaloo suuhunsa.

Samaan aikaan kun sormi löysi tytön suuhun, mies palasi veitsineen. Hetkeäkään epäroimättä mies viilsi tytön hennon kaulan auki. Tyttö ei päästänyt ääntäkään, huoneessa kuuluivat vain hänen isoveljensä rauhalliset hengenvedot. Mies uskalsi häidin tuskin

hengittää. Hän seiso i hetken aloillaan ja katseli pienestä ruumiista pulppuavaa verta. Pari nopeaa askelta, ja hän oli sängyn toisella laidalla. Hän kumartui nukkuvan pojan ylle ja päätti myös tämän elämän viillolla kurkun poikki.

Tiistaiaamupäivä

Ensi silmäyksellä rikoskomisario Conny Sjöbergistä näytti, että he nukkuivat – pieni tyttö uskomattoman suloisena peukalo suussa ja poika selällään täysin rentona, tiiviisti siskonsa kyljessä. Päiden luonnoton asento ruumiisiin nähden hääti harhaluulot nopeasti pois. Kun silmät alkoivat tottua hämärään, Sjöberg erotti valtavan verimäärän, joka oli jo kuivunut lakanoille ja kolmelle ruumiille. Viilletyt kaulat ylittivät hänen sietokykynsä, mutta hän pakottautui tarkastelemaan irvokasta näkyä liki minuutin, ennen kuin käänsi katseensa. Poika oli luultavasti viiden vuoden ikäinen, kuten myös Sjöbergin oma tytär Maja. Tyttö puolestaan näytti samanikäiseltä kuin hänen kaksospoikansa. Jens Sandén seisahdettiin Sjöbergin viereen selkä vainajiin päin. Hän puhui hiljaa ja kumartui niin lähelle Sjöbergin korvaa, että mies saattoi tuntea sanat ihollaan.

- Ainakin he ovat yhdessä.
- Millainen hirviö...
- Se nähdään sitten, Sandén keskeytti. – Äiti ja lapset saivat kuolla yhdessä.
- Sen on täytynyt käydä nopeasti, Sjöberg mumisi. – Lapset eivät huomanneet mitään, jos he nukkuivat.

Petra Westman onnistui nostamaan rullaverhon, joka sujahdettiin ylös paukahtaen. Ikkunasta virtasi maaliskuun harmaansävyistä

valoa, ja nyt he näkivät huoneen vieläkin selvemmin. Sandén vilkaisi sängylle. Lapset makasivat peittojen päällä pyjamat yllään. Pojan punaisissa housuissa oli musta seittikuvio ja paidassa Hämmähäkkimies, tytön vaaleansinisessä pyjamassa nallekarhuja. Naisella oli farkut ja valkoinen vartalonmyötäinen pusero, jonka alta pilkotti toppi. Hänen jalkansa olivat paljaat ja varpaankynsissä kirkaasta kynsilakkaa.

– Kylpyhuoneessa on paljon verta, Sandén sanoi ja viittoi avoimelle ovelle. – Samoin lattialla koko matkalla kylpyhuoneesta sängylle.

– Hän tappoi naisen ensin, Sjöberg totesi. – Sillä aikaa kun lapset nukkuivat sängyssä. Sitten hän kantoi naisen tänne. En näe vastustelun merkkejä. Mutta miksi hän tappoi lapset, jos he eivät nähneet mitään?

– Ehkä he *tiesivät* jotain, Sandén pohti.

– Intohimo- tai suhdedraamaa kenties. Onko perheessä miestä?

– No jaa, ovelta lukee Larsson...

– Eivätkä he näytä Larssoneilta, Sjöberg täydensi.

He kääntyivät samanaikaisesti sänkyä kohti. Kaikilla kolmella oli mustat kiiltävät hiukset ja elottomuudesta huolimatta kauniit aasialaiset piirteet, mikä kertoi kaukaisesta syntyperästä.

– Thaimaasta ehkä? Sandén arveli.

– Ehkäpä.

Yöpöydällä lojui avoin kirja, jossa oli englanninkielisiä lastenloruja:

What are little boys made of?

*Snips and snails, and puppy-dogs' tails,
that's what little boys are made of.*

What are little girls made of?

*Sugar and spice, and everything nice,
that's what little girls are made of.**

– Nainen saattaa olla adoptoitu, huomautti kolmekymppinen rikosassistentti Jamal Hamad, joka kyykki kylpyhuoneen ovelta tutkimassa osittaista kengänjälkeä verilammikon reunalla.

Hän nousi ylös ja katsoi kollegoitaan, jotka olivat ylemmällä tasolla poliisiorganisaatiossa.

– Eteisen naulakossa roikkuu käsilaukku, Hamad jatkoi. – Vilkaisenko varovasti, pystymmekö määrittämään naisen henkilöllisyyden? Silloin Einarilla olisi jokin lähtökohta, kunnes Bella on saanut rikospaikkatutkimuksen tehtyä.

Gabriella Hansson ja hänen teknikkonsa eivät olleet vielä ehtineet paikalle, mutta Sjöberg tiesi heidän olevan matkalla. Hän luotti vaistoihinsa ja halusi aina kollegoineen muodostaa käsityksen rikospaikasta ennen kuin rikospaikkatutkijat ottivat sen kokonaan haltuunsa.

– Tee se, hän vastasi tarkemmin neuvomatta.

Hän luotti vakaasti Hamadiin ja tiesi, että hänen tuskin tarvitsi ohjeistaa, miten rikospaikalla käyttäydyttiin.

– Missä Einar muuten on? Sjöberg kysyi.

Sandén kohautti olkiaan.

– En tiedä, Hamad vastasi matkalla eteiseen.

Sjöberg astui varovasti makuuhuoneesta ja varoi kenkäsuojista huolimatta astumasta väärin paikkoihin. Hän käveli eteisen poikki ja meni keittiöön Westmanin luo, joka seisoj selin ikkunaan ja silmäili keittiötä.

* *Mistä on pienet pojat tehty? / Etanoista, sammakoista, koiran häntätupsukoista. / Niistä on pienet pojat tehty. / Mistä on pienet tytöt tehty? / Sokerista, kukkasista, inkivääristä, kanelista. / Niistä on pienet tytöt tehty.* Suom. Kirsi Kunnas

– Mitä näet, Petra?

– Ennen kaikkea lapset, jotka ovat kokeneet kovia, hän huokasi apeana. – Taas.

Sjöberg otaksui, että Petran ajatukset vaelsivat pieneen poikaan, jonka tämä oli löytänyt pensaikosta alle puoli vuotta aiemmin. Sjöberg itse muisteli pientä tyttöä kylpyammeessa.

– Näen yksinäisen naisen, Westman jatkoi. – Eksyneen naisen rahapulassa.

– Asumisoikeusasunnossa Norra Hammarbyhammenissa? Täkäläiset asunnot maksavat miljoonia.

– Niin, tiedän, ettei se täsmää. Mutta kaikkea muuta on niukasti. Jääkaapissa ja ruokakaapissa on vain kaikkein välttämättömin. Kaikki on halpaa: vaatteet, huonekalut, taloustavarat, hygieniatuotteet. Minusta asunto on kalustettukin säästeliäästi. Ei juuri lainkaan koriste-esineitä. Se näyttää keskeneräiseltä. Kai sinäkin näet sen, Conny?

– Miksi luulet, että hän oli yksin?

– Juuri siksi. Kaikki on niin persoonatonta. Nainen ei halunnut olla täällä. Hän kuului toisaalle.

Kun rikosteknikot Gabriella Hansson etunenässä ilmestyivät paikalle, Sjöberg oli jo ennättänyt ulos asunnosta Trälgränd 5:ssä ja seisoi talon pihalla.

– Hei, Bella, Sjöberg sanoi.

– Näytät väsyneeltä.

Nainen ei pysähtynyt vaan ainoastaan hidasti vauhtiaan ohittaessaan poliisit.

– Uhreina on lapsia. Verta on joka paikassa, Sjöberg varoitti.

– Onnettomuus?

– Ei missään nimessä.

Bella kiihdytti taas vauhtiaan ja kiiruhti päättäväisesti eteenpäin.

Raskaat laukut molemmissa käsissä vetivät ryhdin kumaraan. Sjöberg kääntyi ja hölkkäsi takaisin ovelle pitelemään sitä auki. Samalla hän lausui varovaisen vetoomuksen:

– Tarvitsemme kaiken aineiston, joka voi kertoa meille naisesta. Henkilöllisyyspaperit, osoitteet, laskut...

– ...valokuvat, kuitit, kirjeenvaihdon ja niin edelleen, Hansson täydensi. – Saat ne työpöydällesi neljään mennessä.

Myös oikeuslääkäri Kaj Zetterström kollegoineen ehti astua sisään, ennen kuin Sjöberg päästi oven sulkeutumaan. Hän suuntasi askelensa Hammarbykanalenin kävelytielle, joka johti muutaman korttelin päässä sijaitsevalle poliisiasemalle. Hän ei kiirehtinyt tavoittaakseen kollegansa, joiden selät häämöttivät noin sadan metrin päässä tihkusateessa. Hän halusi olla hetken yksin ajatuksineen, ainakin ne neljä minuuttia, jotka häneltä kesti siirtyä Östgötagan 100:aan.

Tiistai-iltapäivä

Muutamaa tuntia myöhemmin Conny Sjöberg, Jens Sandén, Petra Westman, Jamal Hamad ja syyttäjä Hadar Rosén – jolla oli tapan-
sa mukaan yllään harmaa puku, valkoinen paita ja solmio – istui-
vat sinisen ovaalihuoneen pöydässä. Sjöbergin hämmennykseksi
kokouksessa oli läsnä myös varapoliisimestari Gunnar Malmberg,
joka halusi tietää työnjaosta tällaisessa huomiota herättävässä ta-
pauksessa. Tilanteeseen sopiva hillitty hymyntapainen huulillaan
Malmberg tervehti jokaista huoneessa olijaa, ja Sjöberg totesi hel-
pottuneena, että myös Westman näytti luonnollisen rentoutuneel-
ta. Hän ei muistanut nähneensä heitä samassa huoneessa sitten sen
epämiellyttävän tapauksen puoli vuotta aiemmin, kun Malmberg
oli poliisimestari Roland Brandtin pyynnöstä käytännössä vaa-
tinut Westmania irtisanoutumaan. Kaikki johtui säädyttömästä
sähköpostiviestistä, joka oli lähetetty Westmanin tililtä Brandtil-
le, ja jota Sjöberg ei olisi koskaan halunnut edes nähdä. Ilmeisesti
koko jupakka oli molemmin puolin unohdettu ja anteeksiannettu,
ja hyvä niin, koska työyhteisössä ei ollut tilaa sisäisille ristiriidoille.

– Bella ei ole tulossa, sattuneesta syystä, Sjöberg aloitti, – mutta
hän on toimittanut meille kosolti aineistoa tutkittavaksi.

Hän kohotti läpinäkyvää muovipussia, joka näytti sisältävän se-
kalaisia papereita, passin ja muutaman postikortin.

– Se nainen on kyllä samperin nopea, Sandén totesi.

- Kyllä, voimme olla kiitollisia.
- Missä herrasmies Eriksson tänään luuraa? Rosén ihmetteli ja katseli ympärilleen hymynpoikanen huulillaan karehtien.
- Hän näyttää olevan vapaalla tänään, Sjöberg sanoi. – Eikö kukaan ole nähnyt häntä?
- Luuletko, että Einar lomailee? Sandén virnisti. – Laskettelee Alpeilla?

Hamadilta pääsi vaimea hörähdys. Oli eittämättä hupaisa ajatus kuvitella sulkeutunut Einar Eriksson suksilla. Miehellä oli tapana nousta työpöytänsä takaa vain pakon edessä. Westman hymyili Sandénille myöntämisen merkiksi, mutta Sjöberg sivuutti asian ilman näkyvää reaktiota.

- Vai niin, sepä harmi, hän sanoi. – Tarvitsemme häntä.

Sjöberg nousi ylös, asteli valkotaulun luo ja poimi kynän telineestä. Hän kirjoitti taulun ylälaitaan ”Catherine Larsson” ja alleviivasi sen.

- Catherine Larsson, omaa sukua Calipayan, 34 vuotta, syntynyt vuonna 1973. Lapset, jotka todistetusti ovat hänen, ovat nimeltään Tom ja Linn Larsson, iältään neljä ja kaksi vuotta.

Hän luki tietoja käsin kirjoitetulta lapulta ja lisäsi niitä taululle puhuessaan.

- Asunto, josta heidät löydettiin, on naisen oma. Hän on filippiiniläinen, ja vuodesta 2005 hän on ollut Ruotsin kansalainen. Hän on asunut Ruotsissa vuodesta 2001 lähtien ja on naimisissa Christer Larssonin kanssa, syntynyt vuonna 1949. Mies on molempien lasten isä. Hän on kirjoilla toisessa osoitteessa, joten he eivät taida asua yhdessä. Nainen oli kirjoilla samassa osoitteessa aina vuoden 2006 heinäkuuhun saakka, jolloin hän muutti Trälgränd 5:een.

- Miten hän elätti itsensä? Rosén kysyi.

– Hän on ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi, ja status on ollut sama siitä asti, kun lapset aloittivat päiväkodissa elokuussa 2006. Ennen kuin hän sai lapsia, hänellä oli lyhyt työsuhte siivousfirmassa, mistä hänet irtisanottiin neljän kuukauden kuluttua ”töiden vähyden vuoksi”. Hänen esikoisensa Tom syntyi muutamaa kuukautta myöhemmin, joten se täsmäisi hyvin.

– Huoneisto on asumisoikeusasunto?

Sjöberg nyökkäsi.

– Vaikuttaa aika tyyriiltä filippiiniläiselle työttömälle, Rosén huomautti.

– Totta, sitä meidän täytyy tutkia vielä. Mutta onhan hän... tai oli edelleen naimisissa.

– Veikkaisin, että hän teki siivoustöitä pimeänä, Sandén arveli. – Niistä tienaa pirun hyvin. Sitä paitsi hänellä on saattanut olla säästöjä tullessaan maahan, koska ei ole kovin vaikea arvata, millä hän on kotimaassaan itsensä elättänyt.

Sjöberg hieroi silmäänsä rystysillään ja huokaisi alistuneesti.

– Jos koetettaisiin edetä vähän tieteellisemmin..., hän jarruteli, mutta huvittunut pilke hänen näkyvässä silmässään ei jäänyt Sandénilta huomaamatta.

– Jonkun täytyy sanoa, mitä kaikki ajattelevat, Sandén totesi teeskennellyn loukkaantuneena. – Mutta palataan kaikin mokomin alkuun ja kaivetaan vaivalla esiin tiedot, jotka meillä jo on.

Samalla hetkellä Sjöberg pani merkille, miten Sandénin kasvoilla käväisi varjo ja muutti ne hetkessä aivan harmaiksi. Sjöberg pysähtyi tekemään pikaisen tilanearvion kollegansa terveydentilasta. Siitä oli tullut refleksi sen jälkeen, kun aivoinfarkti oli miltei riistänyt Sandénin hengen puoli vuotta aiemmin. Oli vaikea sanoa, huomasiiko Sandén hänen huoltaan, mutta hetken päästä miehen tyytyväinen virne oli jo palannut.

– Sinä ja minä hoidamme Christer Larssonin, Sjöberg sanoi kuin mitään ei olisi tapahtunut ja osoitti vanhaa tuttua aisapariaan.

– Petra ja Jamal saavat koputella oville, hän jatkoi. – Jens liittyy seuraan myöhemmin. Minä käyn läpi tämän pussin sisällön ja leikin Einaria, kunnes hän palaa. Onko kellään muita ideoita?

Hänen katseensa vaelsi työtoverista toiseen.

– Minusta tuntuu, että nainen asui yksin lasten kanssa, eikä hänen elämässään ollut miestä, Westman sanoi.

– Minusta taas tuntuu, että hänellä oli mies, Hamad sanoi.

Westman mulkaksi häntä happamasti.

– Hän oli naimisissa, hitto vie, Sandén sanoi.

Sjöberg nosti kynää pitelevän kätensä hiljentämisen merkiksi.

– Mitä tarkoitat, Petra?

– Voimme olettaa, että suhde Christer Larssonin kanssa oli ohi, koska mies oli muuttanut pois. En nähnyt asunnossa merkkiäkään siitä, että kukaan mies olisi viettänyt siellä aikaa. Ei vaatteita eikä hygieniatarvikkeita. Lisäksi se, minkä jo sanoin sinulle, Conny: asunto oli niin persoonaton, sisustuksessa ei ollut sielua. Sellainen tunne minulle vain tuli.

– Kaksi asiaa, Hamad sanoi. – Ensiksikin hänellä oli parisänky.

– Se hänellä saattoi olla lasten vuoksi, Westman sivalsi. – Ehkä hän tykkäsi, että lapset nukkuivat hänen vieressään.

– Tai *lapset* tykkäsivät nukkua *hänen* vieressään, Sjöberg lisäsi ja näki sielunsa silmin itsensä, Åsan ja heidän viisi lastaan omassa parisängyssään.

– Sänky voi olla iso myös käytännön syistä, Westman jatkoi.

– Ehkä hän on saanut sen muutossa mukaansa. Parisänky ei kerro meille mitään.

– Toiseksi, Hamad jatkoi lannistumatta, – eteisessä roikkui vihreä miesten paita.

Sjöberg kohotti kulmaansa.

– Ei yksi pääsky kesää tee, Westman totesi. – Christer Larsson luultavasti vierailee heidän luonaan silloin tällöin.

– Tekotapa, Sjöberg heitti. – Mitä se kertoo? Väkivaltainen, verinen, raaka. Onko kyse vihasta? Kostosta? Intohimosta?

– Murhaaja oli selkeästi lasten perässä, Hamad arveli. – Miksi hän muuten olisi käynyt heihin käsiksi? Hehän näyttivät nukku-
van.

– Sitä emme tiedä varmaksi, Sjöberg totesi. – Sen Zetterström kertoo meille aikanaan, mutta minustakin moni seikka viittaa siihen. Jos nainen murhattiin kylpyhuoneessa, tuntuu merkilliseltä, että lapset olisivat maanneet kiltisti sängyssä odottamassa vuoroaan.

– Heidät on voitu murhata ensin, Hamad jatkoi, – mutta on epätodennäköistä, että murhaaja olisi edennyt siinä järjestyksessä. Ja sitä paitsi nainen surmattiin kylpyhuoneessa... Mies on voinut olla heille tuttu. Oli miten oli, arvelen, että lapset olivat murhaajan kohde. Vain lapset tai sekä äiti että lapset.

– Onko murhaaja mies? Sjöberg kysyi.

Kaikki pöydässä istujat nyökkäilivät.

– Murha-ase ei ole mikään linkkuveitsi, Sandén sanoi. – Murhaajalla on ollut kunnan vehkeet. Ja kylpyhuoneen teurastuksen on tehnyt mies. Catherine Larsson teki jonkin verran vastarintaa, vaikka hän oli pienikokoinen. Kuvittelisin, että nainen olisi hakanut veitsellä. Tämä on miehen tekosia. Vahva, päättäväinen ja kylmäverinen teko.

– Samaa mieltä, Sjöberg sanoi. – Mutta miksi mies murhaisi kaksi lasta? Kaiveletko esille vielä pari ennakkoluuloa, Jens, niin minun ei tarvitse.

– Koska mies oli lasten isä ja kyllästynyt koko paskaan, Sandén vastasi auliisti. – Tai koska mies toivoi olevansa lasten isä ja oli kyllästynyt koko paskaan.

– Kuka soitti poliisit? syyttäjä tiedusteli.

Sjöberg vilkaisi paperia kädessään.

– Naapuri nimeltään Bertil Schwartz. Catherine Larsson oli varannut pesutuvan tälle aamulle mutta ei ilmestynytkään paikalle. Schwartz soitti hänen ovikelloaan kysyäkseen, voisiko ottaa hänen pesuvuoronsa, mutta kukaan ei avannut ovea. Hän kirjoitti naiselle viestin, ja kun hän avasi postiluukun tiputtaakseen lapun, hän haistoi jotain epämiellyttävää. Hän kurkisti luukusta ja uskoi näkevänsä verta lattialla. Sitten hän soitti poliisit. Tarkistakaa, että tämä pesutupa-asia täsmää.

Viimeisin käsky oli suunnattu Hamadille ja Westmanille. Sandénille hän sanoi:

– Käy sinä myös lasten päiväkodissa. Mutta hoidetaan ensin Christer Larsson. Aloitetaan näistä ja tavataan täällä huomenna samaan aikaan.

Säästääkseen selkäänsä mies makasi pimeydessä kyljellään. Myöhäistalven valonkajo etsiytyi sisään pienestä ikkunasta likaisen pesualtaan yllä. Kun hän katsoi valoa kohti, muu huone pimeni. Hän katseli mieluummin esineitä ympärillään, joten hän kiinnitti katseensa hyllyllä seisoviin purkkeihin. Hän katsoi muttei nähnyt. Hänen ajatuksissaan oli *toukokuu, upea kevätpäivä kauan sitten. Hän seisoi olohuoneen ikkunassa toisessa kerroksessa käsi vaimonsa vyötäisillä ja katseli naapurin poikien pihaleikkejä. Tuuletusikkuna oli auki, ja tuuli leyhytteli valkeaa verhoa heidän vierellään. Oliko se*

muuten valkoinen, vai olivatko kaikki päivän muistot verhoutuneet maidonvalkeaan sumuun?

He olisivat voineet istua parvekkeella, ellei se olisi ollut istutusprojektiin valtaama. Molemmat tuolit ja pöytä nojasivat seinään siististi kokoon taitettuina, ja sanomalehdet peittivät betonilattiaa. Lähes puolet multasäkin sisällöstä oli levitetty sanomalehtimaton päälle, ja sen ympärillä nökötti kymmenkunta pinottua ruukkua ja pari laatikollista taimia. Parvekkeelta leijaileva mullan aromi sekoittui pihalta tulvi-vaan vastaleikatun nurmikon tuoksuun.

Oli lauantai ja pari vanhempaa lasta oli vallannut kaikki keinut, joten pikkupojat saivat toistaiseksi tyytyä hiekkalaatikoon. Kumpikin kaivoi väsymättömästi kuivaa hiekkaa omalla lapiollaan ja pälyili keinuja vaivihkaa. He eivät uskaltaneet lähestyä vanhempia lapsia, vaikka heidän äitinsä istui viereisellä penkillä ja selaili viikko-lehteä.

– Haluaisitko pari tuollaista? hän kysyi ja antoi kätensä vaeltaa vaimonsa selkää pitkin aina pehmeisiin hiuksiin saakka.

– En, vaan pari tällaista, nainen vastasi kääntyessään häntä kohti ja nipisti häntä poskesta. – Paitsi pienempiä, hän lisäsi nauraen.

Mies kietoi käsivarret vaimonsa ympärille ja painautui tätä vasten. Niin he seisoivat hetken sanomatta sanaakaan. Miehen katse pysähtyi taas pikkupoikiin hiekkalaatikolla, joten hän huomasi, kun pojat nousivat yhtä aikaa ylös ja juoksivat pois näköpiiristä. Hetken kuluttua he palasivat roikkuen isänsä molemmin puolin. Äiti nousi ylös, sanoi isälle jotain ja lähti kävelemään pois päin rullattuaan lehden. Mies näki äidin huikkaavan jotain tavallista ja arkista olkansa yli, ennen kuin he erkanivat toistensa seurasta. Mies mielti – ei sillä hetkellä vaan myöhemmin – ettei nainen halannut poikia, ettei hän suokottanut heidän rusoposkiaa ennen lähtöään, ettei hän silittänyt heidän tukkaansa ja kertonut, miten paljon rakastaa heitä. Silloin mies